

ULUSAL MESLEK STANDARDI

MODEL MAKİNECİ
(DOKUMA-YUVARLAK ÖRME HAZIR GİYİM ve EV TEKSTİLİ)
SEVİYE 4

REFERANS KODU /

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI /

Meslek:	MODEL MAKİNECİ (DOKUMA-YUVARLAK ÖRME HAZIR GİYİM VE EV TEKSTİLİ)
Seviye:	4^I
Referans Kodu:
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İSTANBUL TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇI BİRLİKLERİ (İTKİB)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	22.12.2009 Tarih ve 2009/67 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:
Revizyon No:

^I Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye dört (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ANA MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında kullanılan temel malzemeyi,

APLİKE: Giysiye üstten takılan parçayı,

BASKI DİKİŞİ: Giysi üretiminde dikiş kenarlarının makine ile temizlenip dikiş paylarının gizlenmesiyle giysi içinin ve dışının temiz görünümlü olmasını sağlayan dikiş tekniğini,

BİYE: Giysinin değişik bölümlerini temizlemek ve/veya süslemek için ek bir malzemeyle yapılan işlemi,

BÜZGÜ: Giysiye form vermek ve/veya model uygulamak için kullanılan, bolluksuz kısma büzülerek eklenen bolluğu,

ÇIT: Dikiş birleşimini gösteren işaret ve çentikleri,

ÇIT ÇIT: Hazır giyim ürünlerinde iki parçanın geçici olarak bileştirilmesi için kullanılan metal ya da plastik malzemeyle yapılan bağlantıyı,

CONTA: Pantolon arka parçasına form vermek ve /veya model uygulamak için kalıbın bölünmesini,

ÇİFTİĞNE MAKİNESİ: Belli aralıklı iki iğne ve bunlara ait dikiş mekanizması ile donatılmış, aynı anda iki paralel düz dikiş sırası oluşturan makineleri,

DİKİM TALİMATI: Hazır giyim ürünlerinin tüm dikim özelliklerinin ayrıntılı olarak yazı ve/veya şemalarla anlatıldığı talimatları,

DİKİŞ ADIM BOYU: Bir birim dikiş uzunluğunu,

DİKİŞ PAYI: Kalıba dikim için gerekli fazlalıkların verilmesini,

DİKİŞ TEKNİKLERİ: Hazır giyim ürünleri oluşturmada kullanılan dikiş yöntemlerinin tümünü,

DOKUMA KUMAŞ: Çözümlü ve atkı adı verilen iki iplik grubunun, birbirine dik bir şekilde kesişmesiyle oluşan tekstil yüzeyleri,

DÜZ BOY İPLİK: Kalıp üzerine işaretlenen, kumaşın çözgü yönünü gösteren çizgiyi,

GODE/VOLAN: Üstü dar uca doğru genişleyerek açılan parçayı,

ISCO: Uluslararası standart meslek sınıflamasını,

KARYOKA: Kumaşın üstünde ve altında zikzak görünümünde, özellikle örme giysilerde kenar kıvrırma lastik takma, kol ucu veya yakaya bant geçirme birleştirme aracı ile kullanılan üç iğneli zincir dikişini,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KUP: Giysiye beden formu vermek ve model özelliği kazandırmak için kalıbın üzerinde yapılan boyuna kesiklerin oluşturduğu parçayı,

KUŞGÖZÜ: Giysinin değişik bölümlerine yapılan/açılan deliklere takılan küçük madeni halkayı,

LÜPER: Dikiş altı görüntüsü zincir veya zikzak olan dikiş makinelerinde alt iplik hareketini sağlayan taşıyıcı mekanizmayı,

MAKİNE PARKI: Dikilecek modelin dikiş sırasına göre düzenlenmiş makineleri,

MASURA: Sanayi tipi düz makinelerde alt ipliğe hareket vermek için üzerine iplik sarılan metal makarayı,

MEZURA: Üzerinde metre ya da inç ölçü sistemi bulunan yumuşak malzemeden yapılmış katlanabilir, kıvrılabilir ölçüm aracını,

NUMUNE: Üretimi yapılacak modelin bütün özelliklerini taşıyan örnek ürün çalışmasını,

OVERLOK: Değişik kumaş çeşitlerine ve işlemlere göre farklı tipleri bulunan, sürfile, temizleme, birleştirme amacıyla kullanılan dikiş makinesinde gerçekleştirilen işlemi,

PASKALA: Buhar kazanına bağlı, hava çekme sistemi çalıştığında kumaşı masaya yapıştıran ütüleme mekanizması,

PAT: Giysinin değişik bölümlerine verilen kapama paylı açıklığı,

PENS: Giysiye beden formunu vermek için kalıptan alınan payı,

PERVAZ: Giysinin kavisli bölümlerini temizlemek için dikilen parçayı,

PİLİ: Giysiye form vermek ve model uygulamak amacı ile bolluksuz kısma tek tek katlanarak verilen bolluğu,

PİLİKAZE: Giysiye form vermek ve model uygulamak amacı ile bolluksuz kısma pilierin karşılıklı katlanılarak verilen bolluğu,

REÇME DİKİŞİ: Kumaşın üstünde çift iğne düz dikiş ve altında zikzak görünümünde, özellikle örme giysilerde kenar kıvrırma lastik takma, kol ucu veya yakaya bant geçirme birleştirme aracı ile kullanılan iki iğneli zincir dikişini,

REGULA: Şablona göre kesilmiş parçaların dikiş paysız-paylı kalıplarla yeniden kesilip düzeltilmesini,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana getirme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

RİVET: Kotlarda genellikle cep kısımlarında kullanılan perçini,

ŞABLON: Dikiş payları verilmiş, tüm yazı ve işaretlerin üzerinde bulunduğu kesime hazır kalıbı,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zara veya hasar verme potansiyelini,

TELA: İşlenen kumaşa, hacim ve direnç kazandırıp, giysiye verilecek biçime katkıda bulunarak kumaşa; dikim yıkanma, ütülenme gibi karşılaşılabileceği işlerde destek rolü oynayan; giyside beklenen görünüm, kalite ve etkiyi elde etmek amacıyla farklı usullerle tutturulan ara katmanı,

YARDIMCI APARAT: Herhangi bir aracın çeşitli amaçlarla kullanılmasını sağlayan parçaları,

YARDIMCI MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında temel malzeme dışında kullanılan malzemeyi,

ÖRME: İpliklerin iğneler vasıtasıyla ilmekler haline getirilerek oluşturulan esnek, elastik, dolgun ve yumuşak tekstil yüzeylerini

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI	8
2.1. Meslek Tanımı	8
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	8
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler	8
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat	8
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	9
3. MESLEK PROFİLİ	10
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	10
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	21
3.3. Bilgi ve Beceriler	21
3.4. Tutum ve Davranışlar	22
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	23

1. GİRİŞ

Model Makineci (Dokuma-Yuvarlak Örne Hazır Giyim ve Ev Tekstili) (Seviye 4) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından hazırlanmıştır.

Model Makineci (Dokuma-Yuvarlak Örne Hazır Giyim ve Ev Tekstili) (Seviye 4) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Model Makineci (Dokuma-Yuvarlak Örmeye Hazır Giyim ve Ev Tekstili) (Seviye 4) iş sağlığı ve güvenliği ve çevre önlemlerini alarak, dokuma-yuvarlak örmeye hazır giyim ve ev tekstili alanında kalıbı hazırlanmış ürün için iş organizasyonu yapma, model üretiminde kullanacağı makineleri dikime hazırlama, model ve malzeme özelliklerine göre numune dikim işlemlerini yapma, hazırladığı numuneyi ütüleme, ölçü ve kalite kontrolünü yapma bilgi ve becerisine sahip ve mesleki gelişime yönelik faaliyetlere katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 8153 (Dikiş makinesi operatörleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler

4857 sayılı İş Kanunu

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

15.05.2013 tarih ve 28648 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

11.09.2013 tarih ve 28762 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Sağlık ve Güvenlik İşaretleri yönetmeliği

29.11.2006 tarih ve 26361 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan diğer mevzuat, kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk analizi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu

Ayrıca meslek ile ilgili yürürlükte olan diğer mevzuat, kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Model Makineci (Dokuma-Yuvarlak Örmeye Hazır Giyim ve Ev Tekstili) (Seviye 4) numune üretimi yapılması gereken hazır giyim işletmelerinin model dikim/üretim bölümlerinde çalışır. Çalışma ortamı yeterli büyüklükte, aydınlık, havadar ve gerekli tüm teknik malzeme ile donatılmıştır.

Model Makineci (Dokuma-Yuvarlak Örne Hazır Giyim ve Ev Tekstili) (Seviye 4) genellikle oturarak ve makineye eğilerek çalışır, buna bağlı olarak sırt ve boyun ağrısı sorunlarıyla karşılaşabilir. Çalışma alanında gürültü ve toz gibi unsurlardan etkilenme olasılıkları az da olsa söz konusudur. Bu nedenle mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerini gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Mesleğe ilişkin diğer gereklilik bulunmamaktadır.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği politikalarını uygulamak	A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Yasa ve iş yerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.
				A.1.2	Çalışma yerinde karşılaşılabilecek tehlikelerin belirlenmesi, risklerin değerlendirilmesi çalışmalarına katkıda bulunur.
				A.1.3	Anında giderilemeyecek veya yetki alanı dışındaki acil durum veya kazayı derhal ilgili personel ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.1.4	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanım kullanır.
				A.1.5	Acil durumlarda çıkış ve kaçış prosedürlerini uygular.
		A.2	Çevre güvenlik önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya karşı önlemleri yapılan işin gereklerine uygun şekilde öğrenir ve azami ölçüde uygular.
				A.2.2	Doğal kaynakların daha az kullanımı için gerekli tespit ve planlama çalışmalarına katılır.
		A.3	Kalite güvence sistemi gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre kalite gerekliliklerini uygular.
				A.3.2	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerine uyar.
				A.3.3	Makine, alet, donanım ya da sisteminin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.
				A.3.4	Kalite konusunda gerekli durumlarda ilgili kişilere rapor verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	Çalışma ortamını hazırlamak	B.1.1	Numune hazırlamaya uygun şekilde çalışma ortamını düzenler ve temizlenmesini sağlar.
				B.1.2	Malzeme ve ürünlerin korunması için gerekli önlemleri alır.
				B.1.3	Malzemelerini model/numune oluşturmaya uygun şekilde kullanıma hazırlar.
		B.2	Teknik föyü incelemek	B.2.1	Numune hazırlığı için teknik föyde yer alan bilgileri inceler.
				B.2.2	İşaret/çizim şablonlarıyla model üzerinde çizilecek yerlerin tespitini yapar.
				B.2.3	Model çizimi veya teknik föyde belirlenen dikiş tekniklerini inceler.
				B.2.4	Makinede ya da elde yapılacak dikiş tekniklerini belirler.
		B.3	Araç, gereç ve malzemeyi hazırlamak	B.3.1	Kullanılacak araç, gereç ve yardımcı malzemelerin modele uygunluğunu kontrol eder.
				B.3.2	Kullanılacak araç, gereç ve yardımcı malzemeleri dikime uygun şekilde hazırlar.
		B.4	Kullanacağı makineye takılacak yardımcı aparatları belirlemek	B.4.1	Numune için istenilen dikiş tekniklerine göre kullanılacak makineyi belirler.
				B.4.2	Numune için istenilen dikiş tekniklerine göre kullanılacak aparatı belirler.
		B.5	İşini planlamak	B.5.1	Hazırlayacağı ürünün müşteriye teslim tarihi ile ilgili yöneticisinden bilgi alır.
				B.5.2	Hazırlayacağı ürün için iş planı yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Dikiş makinelerini kullanıma hazırlamak	C.1	Makinenin kontrolünü yapmak	C.1.1	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinedeki basit arızalarını giderir.
				C.1.2	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinenin yağ göstergesini kontrol eder.
				C.1.3	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinenin periyodik temizliğini yapar.
		C.2	Makineyi dikime hazırlamak	C.2.1	İğneyi makine ve dikilecek malzeme özelliğine göre seçer ve makineye doğru yönde takar.
				C.2.2	İpliği, malzeme özelliği ve teknik föye göre seçer ve iplik takım şemasına uygun olarak makineye takar.
				C.2.3	Dikiş adım boyunu, dikiş sıklığını, sargı genişliğini (ilic makinesi için ilic boyunu) teknik foy ve malzeme özelliğine göre ayarlar.
				C.2.4	Special makinelerde (ilic, düğme ve benzeri) İlic boyu ayarlaması, düğme delik sayısına göre düğme otomatının ayarlanması gibi işlemleri yapar.
				C.2.5	Numune parça üzerinde dikiş sağlamlık ve kalite kontrolünü yapar, sorun olması halinde düzeltme yapar.
				C.2.6	Gerekli durumlarda makineye aparat (biye aparatı, ilic makinesi için bıçak ve benzeri) takar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Numune dikimi öncesi kontrol işlemlerini yapmak	D.1	Kesilmiş ana malzemenin kontrolünü yapmak	D.1.1	Model ana malzemesinin doğruluğunu teknik föy ve model çizimine göre kontrol eder.
				D.1.2	Numune kesiminin ana malzemenin düz boy iplik ve esneme özelliğine (deri için) göre doğruluğunu kontrol eder.
				D.1.3	Kesilmiş numune parçalarında dikiş için gerekli payların varlığını ve doğruluğunu dikim özelliklerine göre kontrol eder.
				D.1.4	Kesilmiş numune parçalarının teknik föy ve kalıba göre parça sayısı, parça yönleri, kumaş doğruluğu kontrollerini yapar.
				D.1.5	Tespit ettiği hata ve eksikleri düzeltilmek üzere ilgili kişiye bildirir.
		D.2	Kesilmiş yardımcı malzemenin kontrolünü yapmak	D.2.1	Yardımcı malzemenin kesimi düz boy ipliğinin doğruluğunu teknik föy ve malzeme özelliğine göre kontrol eder.
				D.2.2	Kesilmiş Yardımcı malzeme parçalarının parça sayısı ve malzeme doğruluğunu teknik föy ve kalıba göre kontrol eder.
				D.2.3	Tespit ettiği hata ve eksikleri düzeltilmek üzere ilgili kişiye bildirir.
		D.3	Kalıp kontrolü yapmak	D.3.1	Teknik föy ve modele göre kalıp parça sayısını kontrol eder.
				D.1.2	Teknik föy ve modele göre kalıp bilgi yazılarını kontrol eder (düz boy iplik, parça adı, çit işaretleri ve benzeri)
				D.1.3	Dikiş için gerekli işaretlerin kalıptan kumaşa geçirilmesini sağlar.
				D.1.4	Kalıbın üzerinde tespit ettiği eksik ve hataları ilgili kişiye bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Numune hazırlamak (devamı var)	E.1	Kup/kesik parçalarını hazırlamak	E.1.1	Boyuna kupları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.1.2	Enine kupları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.1.3	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.
		E.2	Kol parçalarını hazırlamak	E.2.1	Bedene takılan kol modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.2.2	Bedenden çıkan kol modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.2.2	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.
		E.3	Yaka parçalarını hazırlamak	E.3.1	Bedene takılan yakaları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.3.2	Bedenden çıkan yakaları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.3.3	Şekline göre isimlendirilen yakaları (U, V yaka ve benzeri) teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.3.4	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.
		E.4	Cep parçalarını hazırlamak	E.4.1	Aplike cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.4.2	Dikişten açılan cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.4.3	Fletolu cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.4.4	Model uygulamalı cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.4.5	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Numune hazırlamak (devamı var)	E.5	Model uygulamalı ürün parçalarını hazırlamak	E.5.1	Büzgüleri teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.5.2	Pilileri/pili kaşeleri teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.5.3	Godeleri/volanları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.5.4	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.
		E.6	Kapama paylarını hazırlamak	E.6.1	Fermuarları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.6.2	Basit/gizli/parçalı patları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.6.3	Model uygulamalı patları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.6.4	Kruvaze kapamaları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.6.5	Tek sıra düğmeli kapamaları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.6.6	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.
		E.7	Kenar temizleme işlemlerini yapmak (devamı var)	E.7.1	Ribana çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.7.2	Lastik çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.7.3	Bel çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Numune hazırlamak	E.7	Kenar temizleme işlemlerini yapmak	E.7.4	Biye çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.7.5	Pervaz çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.7.6	Baskı dikişini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.7.7	Manşet çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				E.7.8	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.
		E.8	İlik açmak	E.8.1	Teknik föy ve model özelliğine göre ilik yerlerini işaretler.
				E.8.2	İşaretli yerlere doğru şekilde ilik açar.
		E.9	Düğme Dikmek	E.9.1	İliklere göre düğme dikim yerlerini işaretler.
				E.9.2	Belirlenen noktalara düğmeyi doğru olarak diker.
		E.10	Numune oluşturmak	E.10.1	Teknik föy ve model çizimine göre dikilen ana malzeme parçalarını bir bütün oluşturacak şekilde birleştirir.
				E.10.2	Teknik föy ve model çizimine göre dikilen yardımcı malzeme (astar, elyaf, ribana ve benzeri) parçalarını bir bütün oluşturacak şekilde birleştirir.
				E.10.3	Numuneye gerekli firma ve beden bilgi etiketlerini teknik föy ve model çizimine göre diker.
				E.10.4	Ana ve yardımcı malzemeleri birleştirerek numune dikimini tamamlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Numuneyi ütölemek	F.1	Ütüyü kullanıma hazırlamak	F.1.1	Ütünün taban temizliğini kontrol eder.
				F.1.2	Ütü ısınısını ürüne göre ayarlar.
		F.2	Ara ütöleme yapmak	F.2.1	Modelin ara ütü yapılacak bölümlerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre inceler.
				F.2.2	Model ve numune malzeme özelliğine göre ara ütöleme yapar.
				F.2.3	Modele ve numune malzeme özelliğine göre gerekli durumlarda dikiş açma ütüsünü yapar.
				F.2.4	Modele ve numune malzeme özelliğine göre gerekli durumlarda malzeme/kumaşı esnetmeden dikiş uygun yüzeyinden ütöler.
		F.3	Tela yapıştırmak	F.3.1	Modele uygun şekilde tela yapıştırılacak parçayı ütöler.
				F.3.2	Teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre telayı numune malzemesine doğru olarak yerleştirir.
				F.3.3	Numune malzeme özelliğine göre telayı kumaşa yapıştırır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Numunenin ölçü kontrolünü yapmak	G.1	Numunenin ölçü kontrolünü yapmak	G.1.2	Ölçü tablosunda belirlenen ölçü birimini (cm./inç) kullanarak numunenin ölçü kontrolünü yapar.
				G.1.2	İstenilen ölçü tablosuna göre dikilmiş numuneyi mezura ile ölçer.
		G.2	Ürünün ölçü farklarını tespit etmek	G.2.1	Ölçü tablosuna göre numunenin ölçü sapmalarını tespit eder.
				G.2.2	Numunede tespit edilen hataları ölçü kontrol tablosuna yazar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Numunenin kalite kontrolünü yapmak	H.1	Ara kalite kontrol yapmak	H.1.1	İplik kalitesini, rengini ve ana malzemeye uygunluğunu teknik föye göre kontrol eder.
				H.1.2	Dikiş düzgünlüğü, sağlamlığı ve adım boyu özelliklerini teknik föye göre kontrol eder.
				H.1.3	Teknik föyde belirlenen dikiş özelliklerinin üretime uygunluğunu kontrol eder.
				H.1.4	Aksesuar ve süsleme malzemelerinin numuneye, dikime ve üretime uygunluğunu kontrol eder.
				H.1.5	Ana ve yardımcı malzemelerin ütü performansını kontrol eder.
				H.1.6	Ütü sonrası ürün ölçü değişikliklerini ve ana ve yardımcı malzeme deformasyonunu kontrol eder.
				H.1.7	Numune üretim işlemlerinin üretim süreçlerine uygunluğunu kontrol eder.
		H.2	Son kalite kontrol yapmak	H.2.1	Numune üzerindeki süsleme ve aksesuarların dikim ve kullanım özelliklerini model özelliğine/teknik föye göre kontrol eder.
				H.2.3	Etiket yerlerinin ve bilgilerinin teknik föye göre doğruluğunu kontrol eder.
				H.2.4	Ara ve son kontrolde, ana, yardımcı malzeme, kalıp, üretim süreci ile ilgili tespit ettiği hataları ve önerilerini ilgili birime yazılı olarak bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
I	Mesleki gelişime ilişkin faaliyetlerine katılmak	I.1	Bireysel mesleki gelişimi konusunda çalışmalar yapmak	I.1.1	Mesleği ile ilgili yeni teknoloji ve gelişmeleri takip eder.
				I.1.2	Mesleği ile ilgili şahsi eğitim talebini amirlerine bildirir.
				I.1.3	Mesleği ile ilgili eğitim faaliyetlerine katılır ve aldığı belgeleri muhafaza eder.
		I.2	Teknolojik yeniliklerin, mesleki mevzuat ve yönetmeliklerin takibini yapmak	I.2.1	Sektör fuarlarına ziyaretçi olarak katılarak, internet ortamında ve yazılı basında sektör sayfalarını inceleyerek, teknoloji takibi yapar.
				I.2.2	Teknolojik yenilikleri takip ederek, yenilikleri amirine sunar.
				I.2.3	Çalışmalarını, teknolojik yeniliklere göre gerçekleştirir.
				I.2.4	Mevzuat ve yönetmeliklerdeki değişiklikleri takip eder.
		I.3	Astlarına ve diğer çalışanlara mesleki eğitimler vermek	I.3.1	Astlarının mesleki eğitim eksikliklerini belirler ve amirine bildirir.
				I.3.2	Bilgi ve deneyimlerini birlikte çalıştığı kişilere aktarır.
				I.3.3	Mesleği ile ilgili sınırlı seviyede bilgilendirme ve eğitimler uygular.

3.1. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Ana malzeme
2. Biz
3. Cetvel çeşitleri
4. Çizgi taşı
5. Dikiş makineleri
6. Dikiş makinesi aparatları
7. Dikiş makinesi ayakları
8. Dokuma kumaş çeşitleri
9. İğne çeşitleri
10. İplik çeşitleri
11. Kırtasiye malzemeleri (kalem, silgi, kağıt ve benzeri)
12. Kişisel koruyucu donanım (yüksük, makine siperi ve benzeri)
13. Kompresör
14. Koruyucu ve ölçü siperlikleri
15. Örne kumaş çeşitleri
16. Tamir kutusu
17. Ütü
18. Yardımcı malzeme

3.2. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
3. Beden ölçüleri bilgisi
4. Çevre koruma yöntemleri bilgisi
5. Doğrulama ve kıyaslama bilgi ve becerisi
6. Dönüştürülebilir malzemelerin ayrılması ve geri dönüşüm faaliyetleri bilgisi
7. Ekip içinde çalışma becerisi
8. El becerisi
9. El-göz koordinasyon becerisi
10. Görsel algıya sahip olma
11. Görselleri oranlama becerisi
12. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
13. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
14. Kalıp ölçüleri bilgisi
15. Kumaş bilgisi
16. Kumaş dikim bilgisi
17. Malzeme bilgisi
18. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
19. Mesleki kalıp bilgisi
20. Mesleki matematik bilgisi
21. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi

22. Mesleki terim bilgisi
23. Öğrenme ve öğrendiğini aktarma becerisi
24. Problem çözme becerisi
25. Raporlama bilgi ve becerisi
26. Renk bilgisi
27. Renkleri ayırt etme becerisi
28. Süsleme bilgisi
29. Ürünün kalite gereklilikleri ve süreç kalite güvencesi bilgisi
30. Zamanı iyi kullanma becerisi

3.3. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek
2. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
3. Çalışmalarında planlı, organize ve dikkatli olmak
4. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
5. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
6. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
7. Ekip içinde uyumlu çalışmak
8. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
9. Güvenli çalışma şartlarına uymak
10. İlgili kişi ve birimlere zamanında bilgi aktarmak
11. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
12. İşyerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
13. Mesleğindeki teknolojik yenilikleri takip etmek
14. Süreç ve ürün kalitesine özen göstermek
15. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Model Makineci (Dokuma-Yuvarlak Örne Hazır Giyim ve Ev Tekstili) (Seviye 4), meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli çalışma şartlarının sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu, Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Fatma ÇARDAK, İHKİB – Ölçme ve Değerlendirme Sorumlusu

Neriman EKİNCİ, İDMİB Belgelendirme Merkezi Müdürü-Standart Hazırlama-Ölçme Değerlendirme Uzmanı

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Ayşe KURT, İHKİB, İncup Modelhane Sorumlusu

Serkan YALÇIN, İHKİB, İncup Model makineci

Erhan TUYGUN, İHKİB, Gezici Eğitim Merkezi Koordinatörü

Serkan TUNCA, LC Waikiki Mağazacılık, Model hane Şefi

Arzu DEMİRBAĞ, LC Waikiki Mağazacılık, Model hane Şefi

3. Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Adana Seyhan Sabancı Anadolu Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Akdeniz İhracatçı Birlikleri

Aliteks Teks.Urunl.San.Ihr.ve Paz.Ltd.Stı

Altınyıldız Mensucat ve Konfeksiyon Fabrikaları A.Ş

Ankara Sanayi Odası

Ankara Ticaret Odası

Avcılar İHKİB Mesleki Teknik Anadolu Meslek Lisesi

Aydınlı Hazır Giyim San.ve Tic. A.Ş.

Batı Anadolu Sanayici İşadamları Dernekleri Federasyonu

Bilsar Tekstil San. ve Tic. A.Ş.

Bücürük Tekstil A.Ş.

Bursa Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği

Cross Jeans.San.ve Tic.A.S

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)

Çarşıbaşı Tekstil San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.

DeFacto-Ozon Giyim A.Ş.

Devlet Personel Başkanlığı

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Ege İhracatçı Birlikleri

Ekofer Teks.ve Parfümeri San. Paz.Ltd.Stı.

Emine Karasu – Hazır Giyim Danışmanı

Ferah Konfeksiyon Sanayi ve Turizm Tic. A.Ş.

Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi

Gecem Çamaşır San. Tic. Ltd. Şti

Gülen Bebe Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Günkar Dış Tic. A.S.

Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu (Hak –İş)

Hamaratlı Tekstil Konf. San. ve Tic. A.Ş.

Hatemoğlu Teks. Giyim San. ve Tic. A.Ş.

Hugo Boss Mağazacılık Limited Şirketi

İstanbul Aydın Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Moda Tasarımı Bölümü

İGS – İstanbul Giyim Sanayi Ticaret A.Ş.

Intersource Tekstil ve Konf. San. ve Tic. A.Ş.

Nişantaşı Rüştü Uzel Mesleki Teknik Anadolu Lisesi

İstanbul Ticaret Odası

İzmir Terziler ve Konfeksiyoncular Odası

Kağıthane İHKİB Kız Teknik ve Meslek Lisesi

Kikka Tekstil Sanayi ve İhracat Ltd. Şti

Kipaş Pazarlama ve Ticaret A.Ş.

Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Laleli Sanayici ve İşadamları Derneği

Lara Dış Tic. ve San. Ltd. Şti

Marmara Üniversitesi /Teknik Eğitim Fakültesi /Tekstil Eğitimi Bölümü

MEB Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

MEB Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

MESİAD- Merter Sanayici ve İşadamları Derneği

Mithat Giyim San.Tic. A.Ş

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu Tekstil Programı İHKİB Moda Konfeksiyon Dalı

Onur Tekstil Tic. San. A.Ş

Orkide İç giyim San.ve Tic.Ltd Stı.

OTİAD - Osmanbey Tekstilci İşadamları Derneği

Öz – İplik İş Sendikası

Panço Kolektif Şirketi Sadi Levi ve Ortakları

Ramsey Giyim San. ve Tic. A.Ş

Sabancı Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüsü

Sabra Tekstil San ve Tic Ltd Şti

Sarar Giyim Tekstil San. ve Tic. A.Ş

Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Sanatları ve Giyim Endüstrisi Eğitimi Bölümü

Sevil Çocuk Konfeksiyon San. A.Ş

Sezer Teks. San. Tic. A.Ş.

SML Tekstil San. ve Dış Tic. Ltd. Şti

Sudeteks Tekstil San. Tic.Ltd. Şti.

Suvari - Çoşkun Tekstil San. Tic. Ltd. Şti.Taha Konfeksiyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Taha Konfeksiyon Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı

T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

T.C. Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı

Tema Mağazacılık Hizmetleri Tic. A.Ş

TRİSAD Mesleki Teknik Anadolu Lisesi

Tüketici Hakları Derneği

Tüketici Yararına Araştırma Derneği

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği TMMOB

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği

Türkiye Elektrikli Vinç İmalatçıları Derneği

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu

Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği

Türkiye İhracatçıları Meclisi

Türkiye İstatistik Kurumu

Türkiye İş Kurumu

Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Türkiye Triko Sanayicileri Derneği

Türkiye Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sanayii, Teknoloji ve Tasarım Araştırma Geliştirme Vakfı

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası

Türkiye Yeşilay Cemiyeti

Uludağ İhracatçı Birlikleri

Uludağ Üniversitesi İnegöl M.Y.O Moda Konfeksiyon Programı

Yeşim Satış Mağazaları ve Teks. Fabrikaları

Yenibosna İHKİB Mesleki Teknik Anadolu Lisesi

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Zeynep Giyim San. Tic. A.Ş

4. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Doç. Dr. Saliha AĞAÇ,	Başkan (Yükseköğretim Kurulu)
Leyla ÖZDEMİR,	Başkan Vekili (Türkiye İhracatçıları Meclisi)
Ahmet SARICA,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Nesrin AKGÜN,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Mahmur KÜR,	Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
Yılmaz UÇAR,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Pınar ÖZCAN,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Tamer TOK,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Neşet ERDOĞAN,	Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

5. MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mahmut ÖZER,	Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Doç. Dr. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr. Osman YILDIZ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)